

1960-1979

SERIER PÅ

BARNDOMMENS SMÅ OASER

Som barn drømte jeg om store biler. Jeg har aldrig ønsket at eje en stor bil i virkeligheden. Men det er skønt at drømme.

Danmark i 1970erne: et trist årti, når det gælder litteraturen for børn og unge. Betongråt og ræverødt på én gang. Eskapisme er suspekt, socialrealisme tidens ånd. *Heksefeber*, *Trællene* og *Katamaranen*, *Connie og bolighajen*. Klassekamp i klasseværelset. Børnemagt.

Det er i hvert tilfælde den myte som er opbygget i den offentlige bevidsthed. Godt hjulpet af bølgen i 90erne, hvor alt skulle rives ned og spyttes på i jagten på de røde lejesvende. Reaktionen.

Og vel er det ikke helt løgn. Jeg var der selv. Jeg husker de grufulde ungdomsbøger på skolebiblioteket og jeg gik endda på en pæn privatskole. Men det var ikke hele billedet. Langt fra.

Der var masser af fantastisk litteratur, for os, der ikke gad det andet. Dagdrømmerne, de utilpassede, bare ikke af den slags som gik med cykelkæder og sagde sgu. Vi ville have eventyr og vi ville have dem nu.

På bibliotekerne fandt vi alt det borgerlige arvegods som pædagogerne aldrig fik has på (ingen kulturrevolution i lille Danmark): Alexander Dumas, Jules Verne, Rudyard Kipling - den gamle imperialist, sir Arthur Conan Doyle, R.L. Stevenson og H. Rider Haggard. Ikke at forglemme vores egen Carit Etlar. Noget af det, de skrev er selvfølgelig hårrejsende, når man nøgtern sætter sig ned og tænker efter, men vi var børn og der var spænding på drengen, det var eventyr, det var fedt.

Bibliotekerne havde også nutidige sager. Måske ikke så meget dansk. Bjarne Reuter kørte sit eget show. Ditto Ole Lund Kirkegaard. Benny Andersen gik fra snøvsen. Stort set resten var import. De store svenske damer: Astrid Lindgren, Tove Jansson og Maria Gripe. De nye engelske klassikere. Vi gik med dødsforagt løs på alle tre bind af *Ringenes herre*; eventyr som murstensværk var ikke hverdagskost. Og gode amerikanske, tyske, hollandske forfattere med flere. Titler, man ofte skulle arbejde for at få fat i. Der gik fra mund til mund mellem kammerater. Vi havde jo intet internet. Det var bøger, man skulle skrives op til.

(Og hvad med pulp som Perry Rhodan og Doc Savage? Er det voksen litt.?)

Der var også seriebøgerne. *De Fem* og Enid Blytons andre serier, der i erindringen flyder sammen til en grød. De gamle *Jan* og *Kim*-bøger, støvet af og med frisk facade. *Alfred Hitchcock og De tre detektiver*. Her var der igen danskere med: Bjarne Reuters *Betram*-bøger og den udmærkede Viggo Madsen serie om *Detektivklubben*.

Jeg kan ikke overkomme at få alt med her, så jeg har begrænset udvalget til de fantastiske genrer. Spøgelseshistorier, fantasy og science-fiction. Og kun bøger, tegneserier er valgt fra, ligesom bøger for helt små børn (pixi o.l.). Af billedbøger har jeg kun medtaget de absolutte klassikere.

Henrik Larsen, 31. august 2017

NB. Titlerne ligger i skrivende stund nogenlunde på plads; jeg har dog stadig disse under overvejelse:

Richard Adams: *Hundeflugten* (til eventyr og fantasy, men er det en voksenbog?)

Richard Adams: *Shardik* (ditto)

Sheila Burnford: *Den forunderlige rejse* (til eventyr og fantasy, men dyrene taler kun indbyrdes, så er det overhovedet fantastisk?)

Barbee Oliver Carleton: *Forbandelsen* (The Witche's Bridge), i serien Spænding i rødt (til gys og magi, men trods intens opbygning viser det sig, at der intet overnaturligt er fundet sted)

Sid Fleischman: *Spøgelser ved højlys dag* (til gys og magi, en Skatteøen pastiche som udforsker sørøveres overtro, men spøgelset er fup, så...)

Frank Herbert: *Klit* (til science-fiction, men er det en voksenbog?)

Alfred Hitchcock og De tre detektiver (til gys og magi, en håndfuld titler i serien har overnaturlige elementer, nok især *Den usynlige hund*)

H.G. Wells: *Tidsmaskinen* (strengt taget en bog til voksne, men stort format, skrift og nem at læse)

Bibliotek Obskuriøst: Barndommens små oaser (demo udgave) ISSN 2445-6942
Produceret i eet eksemplar (unikum). Tekst og layout: Henrik Larsen, august 2017. Ansvarshavende redaktør: Henrik Larsen. Kontakt: obsblad@hotmail.com

starten, ekstremt teatralsk
klynkende og rablende
senere, da vanviddet slår
ud i lys lue, hvor Malcom
McDowell er mere agressiv,
maskulin, en kejtet, ond-
skabsfuld teenager som
blive
man
han
nens
proc
essa
for a
i de
spill
tive
dere
tion
nolo
etab
teste
and
reko
de f
dige
han
ekla
film
porn
det
styk
kom
scen
Guc
Men
vildt
fra
tion
førs
skue
koka
så e
toris
hvis
mer
end
ærg

"Q.E
USA
Joh
afsn
tors
18.0
„Ko
seri
plac
Eng
ikke
og
bor

O
Re
be

"Shades of Darkness"
UK 1983-86. Produceret af
Granada Television. Ni af-
snit.

DR viste "Det lille gen-
færd" ("The Intercessor")
tirsdag 14. august 1984, kl.

THUNDERBIRD '69.
FOR THE OPEN ROAD.
AND THE OPEN SKY.

Once again, Thunderbird gives you a wide-open choice of personal luxuries. Choose *your* roofline, seating arrangement, number of doors (2 or 4). Color. Rich interior. There's a sensational new push-button sliding sunroof. Plus dozens of other Bird options. All powered by the Thunderjet 429 V-8. Your choice. That's what it's all about.
Thunderbird.
Unique in all the world.

...ER

LIDT OM GENRER

"Gys og magi og huller i tiden" er historier, der indeholder mystiske, måske overnaturlige elementer, uden at kamme over i egentlig eventyr og finder næsten altid sted i vores egen verden. I 1970erne kaldte danske pædagoger dette for *magisk realisme*, efter en stil kendt fra især latinamerikansk litteratur. Magisk realisme betyder dog snarere en virkelighed, hvor det fantastiske og det normale eksisterer naturligt side om side. De børn som møder onde hekse og finder hemmelige tidsportaler i gamle huse, i de titler, jeg har samlet, er udmærket klar over, at sådan skal tingene *ikke* være, at det er noget værre noget, de har rodet sig ud i.

Det har været en udfordring at sortere til denne kategori og måske har jeg ramt forkert her og der. Hovedparten af titlerne er engelske, hvoraf mange stadig huskes i hjemlandet som klassikere. I Danmark er de stort set glemt.

"Eventyr og fantasy", nå, ja, fantasy fandtes slet ikke som sådan i min barndom. Vi havde folkeeventyr, Tusind og En nat, H.C. Andersen og andre digteres kunsteventyr, vi havde græsk og nordisk mytologi, sagn og folkeminder (Molboerne f.eks.). Ofte var genrerne rodet godt sammen. Flere gamle historiske romaner havde overnaturlige indslag.

Eventyr som H.C. Andersens "Snedronningen" og Selma Lagerlöfs roman *Niels Holgersens forunderlige rejse gennem Sverige* var – kan vi se i dag – tidlig fantasy. Man kunne måske inddrage poetiske værker som *Den lille prins* og *Palle alene i verden*, men første egentlige fantasy på dansk er nok oversættelsen af Astrid Lindgrens *Mio, min Mio* (Branner og Korch 1955) og så er den endda stadig temmelig bundet til folkeeventyrets form (hvor *Brødrene Løvehjerte* fra 1974 uden diskussion er Lindgrens egen skabning).

Frem til slutningen af 1970erne var danske genrebidrag stort set begrænset til Bjarne Reuter og læser man analyser af årtiets børnelitteratur herhjemme, får man indtrykket af, at... det var det.

Heldigvis udkom der jo altså en hel del oversættelser af udenlandske værker.

"Science fiction" var kun for de voksne, og så blev det endda regnet for noget underlødigt snavs som pæne mennesker burde holde sig fra. Bevares, man kunne som rask knægt læse kulørte pulp romaner af Niels Meyn m.fl. Der var bearbejdede udgaver af hæderkronede pionerer som Jules Verne og H.G. Wells. Men det var alt sammen enten meget naivt eller meget gammelt.

Ikke at de voksne genrefans havde det særlig fedt. Som barn lånte jeg omnibusbogen *Historier fra andre verdener*, udgivet i 1958 på Carit Andersens forlag – en fantastisk antologi, men noget af en enlig svale. Okay, der var Huxley og Orwell og et stykker mere; Bradbury begyndte så småt at vise sig på dansk fra slutningen af 1960erne; vi skal dog helt frem til 1970erne, før science-fiction billigbogen virkelig blev et hit. Problemet var, at den stadig var rettet mod de voksne. Jeg er ikke fri for at snyde lidt i denne bibliografi, men at inddrage f.eks. Stig Vendelkærs Science Fiction serie ville være at stramme den, også selvom jeg og mine jævnaldrende lånte bøgerne på biblioteket.

Jeg har måttet tænke kreativt for at få lidt kød på denne genreliste. Så der er bl.a. røget en hestebog med. Heldigvis kom der gode sager fra forlag som Munksgaard og Gyldendal. Både Polo og Dingo-bøgerne var ganske vist ofte sprogligt udvandet, men det var i det mindste ægte science-fiction.

ANVENDT LITTERATUR (UDVALG)

Dansk bogfortegnelse 1960-1964, C.E.C. Gads forlag 1968

Dansk bogfortegnelse 1965-1969, Systematisk del, G.E.C. Gads forlag, 1973

Dansk bogfortegnelse 1970-1972, G.E.C. Gads forlag, 1975

Dansk bogfortegnelse 1973-1975, G.E.C. Gads forlag, 1977

Dansk bogfortegnelse 1976-1980, Systematisk del, Bibliotekscentralens Forlag, 1981

Dansk bogfortegnelse 1980-1985, Systematisk del, Bibliotekscentralens Forlag, 1987

Niels Dalsgaard (red.): På fantasiens vinger, Høst & Søn, 2002

Bo Green Jensen: Det store eventyr, En bog om drømme i virkeligheden, Essays om eventyr 1982-84, Borgen, 1990

Bo Green Jensen: Det første landskab, Myter, helte og kunsteventyr, Rosinante, 1999

Ole Kreisberg (red.): Børnelæsning: Socialismen i 70ernes børne- og ungdomsroman, Borgen, 1981

Gudrun Paaske (red.): Hvem skrev hvad: Danske og udenlandske børnebøger efter 1900, Politikens forlag, 1974

Torben Weinreich: Bjarne Reuter, Branner & Korch, 1988

Torben Weinreich: Historien om børnelitteratur, Dansk børnelitteratur gennem 400 år, Branner og Korch, 2006

Torben Weinreich: Den socialistiske børnebog, Roskilde Universitetsforlag, 2015

Thomas Winther: Indeks til gyserantologier – en horrorbibliografi, Science Fiction Cirklen 2007

Dertil kommer utallige nattetimer tilbragt på databaserne rex.kb.dk og bibliotek.dk.

Husk også! Dansk science fiction bibliografi af Klaus Johansen og Henry Madsen, SFK

forstået dyr". Folk gjorde sig interessante ved at optræde i medierne med ulve som kæledyr og jeg mener også, at København Zoo udvidede bestanden. Jeg respekterer de, der oprigtig talte ulvens sag, som modvægt til gamle dages skrækkampagner og masseudryddelser, men det er stadig et rovdyr, et vildt dyr. I betragtning af, at selv

Havmåge

per gjorde stort comeback i

shin: Gekitotsu, Japan 1989.

Svikmøllen 1979

Den lille rødstrømpe

Der kræves mere holdning og samfundsengagement af børnelitteraturen i dag.

– Og hvorfor har du så store fradrag, bedstemor –?

SUSY i fuld fart

SUPERKIDS

Drømmen om knallertbane

KAMPEN OM SUPERKIDS-TROFÆET

FLUGTEN TIL FLINTHOLM

DRØMMEN OM KNALLERTBANEN

DE 5 – på den mystiske hede

Grafisk

bøger 20,20 26,35 m. ill.

Co… USA… Mich… dag 5… 22.10.

Sensomme… The Whales… 1987. Instrukt… Anderson. DR, onsdag 9. december 1992, kl. 20.05.

Francis Ford Coppola… søndag 31. januar 19…

Parker. TV2, fredag 16. juli 1993, kl. 22.45.

Time Bandits Instruktion: Wes Craven. 1995 Djævelen i hjertet

GYS, MAGI OG HULLER I TIDEN 1960-79

Aggie, Maggie og Tish

Forfatter: Betty K. Erwin

Original: Aggie, Maggie and Tish, 1965

Dansk udgivelse: Branner og Korch 1969, oversat af Rose-Marie Tvermoes

Ikke på dansk: fortsættelsen Where's Aggie? 1967

Alverdens vampyrer (fagbog)

Forfatter: Dan Turell

Borgen 1979

voksenbog?

Catweazle

Forfatter: Richard Carpenter

Original: Catweazle, 1970

Dansk udgivelse: Catweazle, Gyldendal 1972, oversat af Birte Svensson

Om en forvirret troldmand, der ved en fejltagelse havner i nutiden dvs. halvfjerdserne. Baseret på en britisk tv-serie (ligeledes skrevet af Richard Carpenter) som har kultstatus i dag. Se også *Catweazle og den magiske dyrekreds*.

Catweazle og den magiske dyrekreds

Forfatter: Richard Carpenter

Original: Catweazle and the Magic Zodiac, 1971

Dansk udgivelse: Gyldendal 1973, oversat af Birte Svensson

Da Marnie var der

Forfatter: Joan G. Robinson

Original: When Marnie Was There, 1967)

Dansk udgivelse: Gyldendal 1969, oversat af Ellen Kirk

Spøgelseshistorie. Hiromasa Yonebayashi instruerede en japansk anime film udgave i 2014.

Den forheksede messingkugle

Forfatter: Mary Norton

Original: Bed-Knob and Broomstick (1957) som samler de to romaner The Magic Bedknob (1945) og Bonfire and Broomsticks (1947)

Danske udgivelser: Gyldendal 1964, oversat af Jørgen Årup Hansen; genudgivet som del af serien Gyldendals ponybøger 1979

Basis for en Disney live action film. Se også *Lånerne*.

Den lille heks

Forfatter: Otfried Preussler

Original: Die kleine Hexe, 1957

Danske udgivelser: Fremad 1963, oversat af Inger Gudmundsen; Sommer & Sørensen 1987, oversat af Birgittte Brix

Den mystiske dør

Forfatter: Howard Fast

Original: Tony and the Wonderful Door, 1952

Dansk udgivelse: Høst 1969, oversat af Ellen Kirk

Det lille spøgelse

Forfatter: Otfried Preussler

Original: Das kleine Gespenst, 1966

Danske udgivelser: Fremad 1967, oversat af Inger Gudmundsen; Sommer & Sørensen 1987, oversat af Inger Boriis

Det mystiske hus

Forfatter: Polly Hobson

Original: The Mystery House, 1963

Dansk udgivelse: Fremad 1965, oversat af Inger Jacobæus

Dr. Jekyll og Mr. Hyde

Forfatter: Robert Louis Stevenson

Original: Strange Case of Dr Jekyll and Mr Hyde, 1886

Dansk udgivelse: Sesam 1979, i serien Sesam klassikere, oversat og bearbejdet af Grete Juel Jørgensen (2. udgave fulgte i 1985).

Mig bekendt den første udgave af romanen for børn og unge på dansk. Sesam klassikere var en slags pendant til Gyldendals udødelige, med betydelig overlap af titler, blot endnu mere bearbejdede (læs: forkortede) udgaver.

En værre heks

Forfatter: Jill Murphy

Original: The Worst Witch, 1974

Dansk udgivelse: Branner og Korch 1976, oversat af Rose-Marie Tvermoes

NB. På dansk fulgte senere En værre heks og troldmanden, Forum 1985 (A bad spell for the Worst Witch, 1982).

Ikke på dansk: The Worst Witch Strikes Again (1980), The Worst Witch All At Sea (1993), The Worst Witch Saves The Day (2005), The Worst Witch to the Rescue (2007), The Worst Witch and the Wishing Star (2013).

Dramatiseret flere gange, senest som tv-serie i 2017.

Fabeldyr (fagbog)

Forfatter: J.W. (Joseph Wood) Krutch

Original: The Most Wonderful Animals That Never Were, 1969

Dansk udgivelse: Munksgaard 1974, i serien Centrum serien, oversat og bearbejdet af Eva Jacobsen

Dødsens gode venner
Deadly friend, USA 1986.
17 september 1994, kl. 21.15.
Bruce Willis perfekt i rollen som everyday man i ilden (well, everyday policeman).
september 1995, kl. 22.50.

Fru Pille-Ville *(serie)*

Forfatter: Betty MacDonald

Original: Mrs. Piggle Wiggle

Danske udgivelser: Fru Pille-Ville, Erichsen 1948, genudgivet 1970, oversat af Anna Katharina Tvermoes (Mrs. Piggle Wiggle, 1947), Fru Pille-Villes tryllekur, Erichsen 1979, oversat af Ditte Alex-Petersen (Mrs. Piggle Wiggle´s Magic, 1949), Fru Pille-Villes gård, Erichsen 1972, oversat af Stig Jensen (Mrs. Piggle Wiggle´s Farm, 1953). Ring til Fru Pille-Ville, Erichsen 1972, oversat af Stig Jensen (Hello, Mrs. Piggle-Wiggle, 1957).

Ikke på dansk: Happy Birthday, Mrs. Piggle Wiggle (2007).

Genfærdet i det gamle hus

Forfatter: Penelope Lively

Original: The Ghost of Thomas Kempe, 1973

Dansk udgivelse: Gyldendal 1977, oversat af Birgitte Brix

Hovedværk i forfatterens børnebogudgivelser.

Genfærdet i vandet

Forfatter: Edward Chitham

Original: Ghost in the Water, 1975

Dansk udgivelse: Sommer & Sørensen 1976, i serien Alle børns bogklub, oversat af Birgitte Brix

Obskur spøgelseshistorie for børn, rigtig god BBC dramatisering på knap en time i 1982.

Gummi-Tarzan

Forfatter: Ole Lund Kirkegaard

Gyldendal 1975, mange genoptryk

Magisk realisme…

Gys og genfærd – fra fantasiens verden *(antologi)*

Redaktør: Kathleen Lines

Forfattere: William Croft Dickenson, L.M. Boston, Ambrose Bierce m.fl.

Original: The House of the Nightmare and Other Eerie Tales, 1967

Dansk udgivelse: Hasselbalch 1969, i serien De unges krimi-gysere, oversat af Mette Nissen

Gys og gru : hårrejsende historier og gruelige gys *(antologi)*

Redaktør: Kari Sønsthagen

Forfattere: M.R. James, Robert Arthur m.fl.

Høst, 1979, oversat af Karen Lis Wissum m.fl.

Antologien er en blanding af klassiske gyser-noveller, folkeeventyr og skolebørns egne historier.

Ingenmands hus

Forfatter: Martin Hall

Original: Nobody's House, 1976

Dansk udgivelse: Branner og Korch 1977, oversat af Karen Mathiasen

Dramatiseret som engelsk tv-serie, vist på svensk tv i min barndom. Forfatterens eneste børnebog. Og nej, ikke den Martin Hall!!

Jessamy

Forfatter: Barbara Sleigh

Original: Jessamy, 1967

Dansk udgivelse: Branner og Korch 1967, oversat af Emma Cortes

Om uforklarlig rejse i tid, et tema, der var meget populært i engelsk børnelitteratur (se f.eks. *Mysteriet ved midnat* af Philipia Pearce). Tidligere på dansk var udkommet *Rosemary og hendes kat* (*Carbonel*, Branner og Korch 1957, første del af en serie, resten ikke på dansk). Branner og Korch udgav flere af hendes billedbøger og genfortællinger af folkeeventyr, op gennem 70erne.

Katten og kosteskaftet

Forfatter: Mary Stewart

Original: The Little Broomstick, 1971

Dansk udgivelse: Lademann 1971, i serien Spænding i rødt, oversat af Clara Hammerich

Mary Stewart udgav en del værker med fantastiske elementer, bl.a. en længere saga for voksne om Kong Arthur, hvoraf kun første bind, *The Crystal Cave* er udkommet på dansk (*Krystalgrotten*, Lademann 1971) og spændingsromanen *Touch Not The Cat* (*Katten har skarpe kløer*, Lademann 1977) som jeg ofte ser stå på reolen i genbrugsbutikkerne. Hendes anden fantasy roman for børn, *Ludo and the Star Horse* (1974) er ikke oversat til dansk, men i 1981 udgav Sommer & Sørensens hendes tredje og sidste, *Alene i ulveskoven* (*A Walk in Wolf Wood*, 1980).

Kattepigen Frk. Minus

Forfatter: Annie M.G. Schmidt

Original: Minoes, 1970

Dansk udgivelse: Jespersen og Pio 1972, oversat af Elly Sandal

Hollandsk børnebogsklassiker, filmatiseret.

Klosterskatten

Forfatter: J.S. Andrews

The Bell of Nendrum, 1969

Dansk udgivelse: Lademann 1971, i serien Spænding i rødt, oversat af Fritz Haack

Konen som blev så lille som en teske og andre eventyr

Forfatter: Alf Prøysen

Original: Kjerringa som ble så lita som ei teskje, 1957

Dansk udgivelse: Haase 1957, i serien Haases Eventyrsamlinger, oversat af Aase Ziegler. Flere bøger og billedbøger om teskekonen fulgte på forlaget (jeg finder det ikke nødvendigt at inkludere dem).

Den norske digter og sanger Alf Prøysens historier om teskekonen startede som radiospil og bøger. De er også blevet dramatiseret til tv m.m.

Mary Poppins *(serie)*

Forfatter: P.L. Travers

Danske udgivelser: Mary Poppins, Branner og Korch 1965, oversat af Ida Pangel (orig 1934), flere oplag; Mary Poppins vender tilbage, Branner og Korch 1966, oversat af Rose-Marie Tvermoes (Mary Poppins comes back, 1935), Mary Poppins kigger ind, Branner og Korch 1968, oversat af Rose-Marie Tvermoes (Mary Poppins opens the door, 1943); Mary Poppins i parken, Branner og Korch 1968, oversat af Rose-Marie Tvermoes (Mary Poppins in the Park, 1952)

Ikke på dansk: Mary Poppins from A to Z (1962), Mary Poppins in the Kitchen (1975), Mary Poppins in Cherry Tree Lane (1982), Mary Poppins and the House Next Door (1988)

Mysteriet ved midnat

Forfatter: Philippa Pearce

Original: Tom's Midnight Garden, 1958

Dansk udgivelse: Det danske Forlag 1960, oversat af Bengt Janus, genudgivet 1971 med et helt andet omslagsmotiv

Engelsk børnebogsklassiker, dramatiseret flere gange.

Mystiske fortællinger *(noveller)*

Forfatter: Edgar Allan Poe

Original: Tales of Mystery and Imagination (posthum 1908 opsamling)

Dansk udgivelse: Sesam 1979, i serien Sesams klassikere, oversat og bearbejdet af Grete Juel Jørgensen

Ni Poe noveller, vistnok den første Poe samling på dansk, bearbejdet for børn.

Oldriks trolddrik

Forfatter: Elaine Horseman

Original: Hubble's Bubbles, 1964

Dansk udgivelse: Fremad 1968, oversat af Christopher Maaløe

Ikke på dansk: de to fortsættelser Hubble's Treasure Hunt (1965) og The Hubbles and the Robots (1968)

Skovborgen *(serie)*

Forfatter: Lucy M. Boston

Original: Green Knowe

Danske udgivelser: Børnene på Skovborgen, Hasselbalch 1965, oversat af Mette Nissen (The Children of Green Knowe, 1954); Skattejagten på Skovborgen, Hasselbalch 1965, oversat af Mette Nissen (The Chimneys of Green Knowe, 1958); En sælsom gæst på Skovborgen, Hasselbalch 1965, oversat af Mette Nissen (A Stranger at Green Knowe, 1961).

Ikke på dansk: The Rivers at Green Knowe (1959), An Enemy at Green Knowe (1964), The Stones of Green Knowe (1976).

Dele af serien er blevet dramatiseret.

hørte det første gang. I FASE 2 (1984-1987) af kunder. En hjørne forret- for min egen skyld, til hvad

Spøgelser på rejse
Forfatter: Antonia Barber
Original: The Ghosts, 1969
Dansk udgivelse: Hasselbalch 1970, i serien De unges krimi-gysere, oversat af Mette Nissen
Filmatiseret som The Amazing Mr. Blunden (1972).

Spøgelsestimen: en gysende samling historier om spøgelser og genfærd (antologi)
Redaktør: Barbro Werkmäster
Forfattere: Ambroce Bierce, Ray Bradbury, H.G. Wells, Conan Doyle m.fl.
Original: Spöktimmen, 1971
Dansk udgivelse: Høst & Søns forlag 1975, oversat af Karen-Lis Wissum
En blanding af klassiske noveller, folkeeventyr og små historier.

Sælsomme spøgelser (antologi)
Redaktør: Alfred Hitchcock (i virkeligheden Robert Arthur)
Forfattere: Robert Arthur, Lord Dunsany m.fl.
Original: Ghostly Gallery, 1962
Dansk udgivelse: Spektrum 1971, oversat af Christian Dahlerup Koch.
NB. Der mangler fem noveller i den danske udgave!
Tematisk opfølger til Hasselbalch serien *De unges krimi-gysere.*

Søgrøn magi
Forfatter: Elisabeth Beresford
Original: Sea-Green Magic, 1968
Dansk udgivelse: Gyldendals ponybøger 1971, oversat af Birte Svensson
Bind tre i en serie på ni "Magic" bøger og den eneste oversat til dansk
Beresford er mest kendt som ophavskvinden til de spøjse væsner *The Wombles.*

Uglestellet
Forfatter: Alan Garner
Original: The Owl Service, 1967
Dansk udgivelse: Branner og Korch 1969, oversat af Rose-Marie Tvermoes
Også en britisk tv-serie.

~~de værdi. I dag lytter jeg (1984). Et røvkedeligt pro-~~

Noter

Skønt mange engelske børnebogsklassikere med "Huller i tiden" (min egen oversættelse af "Time Slip") som tema findes oversat til dansk, mangler andre desværre. Edith Nesbit udgav f.eks. børnebøger helt tilbage i starten af det tyvende århundrede (ca. 1889-1913), en ægte pioner. Hun er kun sporadisk oversat og hendes fantastiske bøger først engang i 1980erne. Hovedværket *The House of Arden* (1908) er til dato ikke oversat.

Et udvalg af andre værker i kategorien "Huller i tiden" som ikke er oversat til dansk: Alison Uttley: *A Traveller in Time* (1939), Penelope Farmer: *Charlotte Sometimes* (1969), Jane Louise Curry: *Parsley Sage, Rosemary & Time* (1975), Penelope Lively: *A Stitch in Time* (1976), Margaret J. Anderson: *In the Keep of Time* (1977) og *In the Circle of Time* (1979)

EVENTYR OG FANTASY 1960-79 (UDVALG)

Beatrix Potter *(forfatterskab)*

Af uransagelige grunde blev Beatrix Potters henrivende billedbøger om Peter Kanin og de andre dyr først oversat til dansk mange år efter at de var skrevet (1903-30). Underligt, i betragtning af, at bøger for børn om antropomorfiserede dyr "altid" har været populære herhjemme. Nu var det hensigten ikke at medtage billedbøger i denne bibliografi, men jeg har gjort en undtagelse her, fordi... well, jeg voksede op med nogle af bøgerne selv og så var der den bizarre nytårsballet med mennesker i dyrekostumer på svensk tv... alvorlig talt: Beatrix Potter lader sig ikke ignorere. Hun er for stor, for indflydelsesrig og hendes bøger er ren kunst.

Danske udgivelser i skønsomt udvalg: *Tom Kitte, Historien om en tyk lille Kattekilling*, Illustrationsforlaget 1947, oversat af Aage Børresen (*The Tale of Tom Kitten*, 1907); *Historien om Benjamin Langøre*, Gyldendal 1972, oversat af Anine Rud (*The tale of Benjamin Bunny*, 1904); *Historien om de små Langører*, Gyldendal 1972, oversat af Anine Rud (*The Tale of the Flopsy Bunnies*, 1909); *Historien om Peter Kispus*, Gyldendal 1972, oversat af Anine Rud (ny udgivelse af *Tom Kitten*); *Historien om Peter Kanin*, Gyldendal 1972, oversat af Anine Rud (*The Tale of Peter Rabbit*, 1902), *Historien om hr. Joakim Fisker*, Gyldendal 1974, oversat af Anine Rud (*The Tale of Mr. Jeremy Fisher*, 1906). Dertil kommer diverse opsamlinger fra 1990erne m.m.

Bjørnen Paddington *(serie)*

Forfatter: Michael Bond

Original: Paddington Bear

Der findes over tyve originale Paddington bøger, alle skrevet af Michael Bond som fortsatte serien til sin død i juni 2017.

På dansk er de tidligste udgivelser otte uforkortede bøger på Det Danske Forlag: *Bjørnen Paddington*, Det Danske Forlag 1960, oversat af Bengt Janus (*A Bear called Paddington*), *Mere om Paddington*, Det Danske Forlag 1961, oversat af Bengt Janus (*More About Paddington*), *Paddington ordner alt*, Det Danske Forlag 1962, oversat af Bengt Janus (*Paddington Helps Out*), *Paddington i udlandet*, Det Danske Forlag 1963, oversat af Bengt Janus (*Paddington Abroad*), *Paddington ta'r affære*, Det Danske Forlag 1964, oversat af Bengt Janus (*Paddington At Large*), *Paddington i knibe*, Det Danske Forlag 1965, oversat af Bengt Janus (*Paddington Marches On*), *Paddington i sving*, Det Danske Forlag 1967, oversat af Bengt Janus (*Paddington at Work*) og *Paddington gi'r aldrig op*, Det Danske Forlag 1969, oversat af Bengt Janus (*Paddington goes to Town*). Flere noter følger.......

Siden er udkommet et væld af Paddington litteratur herhjemme, de fleste forkortede udgaver, kapiteluddrag af de originale bøger, billedbøger m.v. Mest mindeværdig er nok *Femkronebøgerne* fra Gutenberghus i 1970erne, baseret på BBC tv-serien, der kørte på dansk og svensk tv 1976-79.

Brødrene Løvehjerte

Forfatter: Astrid Lindgren

Original: Bröderna Lejonhjärta, 1973

Dansk udgivelse: Gyldendal 1974, oversat af Ellen Kirk; mange senere oplag og udgaver

Charlie og chokoladefabrikken

Forfatter: Roald Dahl

Original: Charlie and the Chocolate Factory, 1967

Dansk udgivelse: Forum 1971, oversat af Jens Louis Petersen, genudgivet i 1986 som Charlie og chokolade fabrikken

NB. I 1987 udgav Forum fortsættelsen, *Charlie og den store glas elevator* (*Charlie and the Great Glass Elevator*, 1972). Omtale af diverse filmatiseringer...

Da jorden forsvandt

Forfatter: Cecil Bødker

Dansk udgivelse: Det Danske Bibelselskab 1975

NB. Fuld titel: *Da jorden forsvandt : bygget over beretningen om Noahs ark i 1. Mosebog, kapitel 6-9.* Bibelhistorier er vel pr. definition fantasy.

Den fortryllede port

Forfatter: Jiri Trnka

Original: Through the Magic Gate, 1962

Dansk udgivelse: Fremad 1964, oversat af Inger Gudmundsen

Billedbog, illustreret af forfatteren. Trnka var en genial tjekkisk dukkefilmmager.

Doktor Dolittle *(serie)*

Forfatter: Hugh Lofting

Original: Doctor Dolittle

Danske udgivelser: Doktor Dolittles eventyr (Aschehoug 1929, 1954), Doktor Dolittles rejser (Hasselbalch 1967), Doktor Dolittles dyrebod (Hasselbalch 1968), Doktor Dolittles cirkus (Hasselbalch 1968), Doktor Dolittles posthus (Hasselblach 1969).

Der udkom yderligere syv bind som ikke er oversat til dansk. NB. Thorbjørn Egner har udgivet sin egen gendigtning af figuren, *Doktor Dyregod*, på dansk i bogform København 1959. (Flere detaljer?)

Dragen Albert *(serie)*

Forfatter: Rosemary Weir

Original: Albert the Dragon

Danske udgivelser: Dragen Albert, Sommer & Sørensen 1976, oversat af Birgitte Brix (Albert the Dragon, 1961); Dragen Albert og den lille kentaur, Sommer & Sørensen 1978, oversat af Birgitte Brix (Albert the Dragon and the Centaur, 1961); Flere historier om dragen Albert, Sommer & Sørensen 1978, oversat af Birgitte Brix (Further Adventures of Albert the Dragon, 1964)

NB. *Pyewacket* fra 1967, om en garvet baggårdskat, skulle være en af Weirs bedste børnebøger, men er desværre ikke oversat til dansk.

Drengen med guldbukserne

Forfatter: Max Lundgren

Original: Pojken med guldbyxorna, 1967

Dansk udgivelse: Gyldendal 1968, oversat af Edith Døssing Christiansen

Elidor

Forfatter: Alan Garner

Original: Elidor, 1965

Dansk udgivelse: Branner og Korch 1973, oversat af Mette Nissen

Modsat forfatterens roman *Uglestellet* (se kapitlet Gys, magi og huller i tiden) om overnaturlige fænomener i vores egen verden, er *Elidor* fuldblods fantasy. Ligesom *Uglestellet* dramatiseret som engelsk tv-serie.

Eventyret om den tapre Hugo

Forfatter: Bjarne Reuter

Dansk udgivelse: Branner & Korch 1977

Eventyret om landet udenfor

Forfatter: Maria Gripe

Original: Landet utanför, 1967

Dansk udgivelse: Branner og Korch, 1978

NB. Første halvdel af *Landet udenfor* (se denne), udgivet som separat børnebog på dansk.

Maria Gripe er en af giganterne indenfor det tyvende århundredes svenske eventyrlitteratur, sammen med Astrid Lindgren og Tove Jansson.

Firland *(serie)*

Forfatter: Norman S. Power

Danske udgivelser: Sagaen om Firland, Skandinavisk Bogforlag 1973, oversat af Carl J. Frejlev (The Firland Saga eller The Forgotten Kingdom, 1970, 1973), Frygt i Firland, Skandinavisk Bogforlag 1974, oversat af Carl J. Frejlev (Fear in Firland, 1974); Firland i flammer, Skandinavisk Bogforlag 1974, oversat af Carl J. Frejlev

NB. *Firland i flammer* er så vidt vides skrevet specifikt til det danske forlag og har ingen engelsksproget pendant.

Fuglekrigen
Forfatter: Bent Haller
Dansk udgivelse: Borgen, 1979, 2. oplag 1982

Glaspusterens børn
Forfatter: Maria Gripe
Original: Glasblåsarns barn, 1964
Dansk udgivelse: Gyldendals Ponybøger 1966, oversat af Ellen Kirk, genudgivet 1979, ny udgave 1998
NB. Svensk filmatisering (Glasblåsarns barn, 1998, instruktion: Anders Grönros).

Hans og prinsesse Mia
Forfatter: Sven Wernström
Original: Torkel och prinsessan Mia, 1974
Dansk udgivelse: Høst 1975, i serien Høsts PRO-børnebøger, oversat af Torben Weinreich

Hvem skal trøste Knytten?
Forfatter: Tove Jansson
Original: Vem ska trösta Knyttet? 1960
Dansk udgivelse: Gyldendal 1960, oversat af Regin-Højberg-Pedersen; flere genudgivelser
Billedbog, hvis handling udspilles i Janssons Mumitrold-univers. Også en mindeværdig svensk tegnefilm (instruktion: Johan Hagelbäck, 1980).

Hodja fra Pjort
Forfatter: Ole Lund Kirkegaard
Dansk udgivelse: Gyldendal 1970
NB. Filmatiseret i 1985 (instruktion Brita Wielopolska), med titelsang af Sebastian. (Sebastian skrev senere en musical over bogen.)

James og den store fersken
Forfatter: Roald Dahl
Original: James and the giant peach, 1961
Dansk udgivelse: Samleren 1978, oversat af Jytte Hauch-Fausbøll
NB. Filmatiseret som musical i 1996, instruktion: Henry Selick.

Kaninbjerget
Forfatter: Richard Adams
Original: Watership Down, 1972
Dansk udgivelse: Borgen, 1975, oversat af Jannick Storm; mange senere udgaver fulgte
NB. I 1996 udgav Adams fortsættelsen *Tales from Watership Down*, en samling af noveller. Dansk udgivelse: *Gensyn med Kaninbjerget*, Borgen 1997, oversat af Claus Bech.
NB. Tegnefilmudgave i 1978, instrueret af Martin Rosen. Flere tegnefilmserier fulgte.

Kaninerne på højen
Forfatter: Robert Lawson
Original: Rabbit Hill, 1944
Dansk udgivelse: Gyldendal 1969, oversat af Birgit Steenstrup
NB. Fortsat i *Vinter på højen* (se denne).

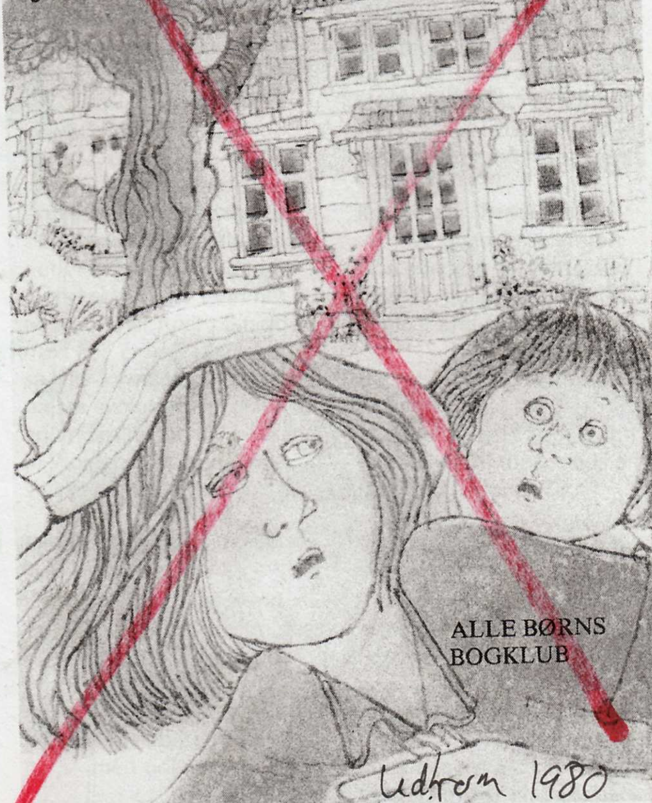
Kaspers rejse til De Mærkelige Væseners Land. Et eventyr for børn
Forfatter: Knud Holten
Dansk udgivelse: Spectator 1969

Kong Tulle: Grundlæggelsen af Tulavall
Forfatter: Irmelin Sandman Lilius
Original: Kung Tulle, 1972
Dansk udgivelse: Branner og Korch 1977, oversat af Vita Korch
Fortsat i *Tulles rejse sønden til.*
Sandman Lilius er en finsk eventyrforfatter og regnes som værdig arvtager til Tove Jansson.

Landet udenfor
Forfatter: Maria Gripe
Original: Landet utanför, 1967
Dansk udgivelse: Branner og Korch 1978, oversat af Ellen Kirk; 2. oplag 1984
NB. Første del af bogen er også udgivet som selvstændig børnebog, *Eventyret om landet udenfor* (se denne).

Lånerne (serie)
Forfatter: Mary Norton
Original: The Borrowers
Danske udgivelser: Lånerne, Gyldenals Ponybøger 1958, oversat af Ellinor Poulsen (The Borrowers, 1952), Lånerne flytter ud, Gyldendals Ponybøger 1960, oversat af Ellinor Poulsen (The Borrowers Afield, 1955), Lånerne til søs, Gyldendals Ponybøger 1962, oversat af Ellinor Poulsen (The Borrowers Afloat, 1959), Lånerne i luften, Gyldendals Ponybøger 1979, oversat af Ellinor Poulsen (The Borrowers Aloft, 1961); de individuelle titler er genudgivet flere gange
Ikke på dansk: The Borrowers Avenged (1982)
NB. Dramatiseret flere gange som både film og tv-serie.

Mageløse hr. Mikkel
Forfatter: Roald Dahl
Original: Fantastic Mr. Fox, 1970
Danske udgivelser: Forum 1975, oversat af Jens Louis Petersen; genudgivet som Den fantastiske hr. Ræv af Gyldendal i 1999, oversat af Glenn Ringtved
NB. Filmatiseret som stop-animation film i 1999.

Bulldozer: "Insurrection Of The Living Damned"
Jeg kender absolut intet til

løven. Bandet formåede dog at forlænge deres femten minutters berømmelse med

charmerende.

Hanoi Rocks: "Malibu Beach Nightmare"
Finsk glam-metal band, der

Jaguar: "Axe Crazy"
1982-singlen fra et talent-

stadig meget påvirket af Venom på den ene side og Iron

rede for en mangelfuld teknisk kunnen med tonsvis af

siden ikke ville kendes ved og som, hvis jeg husker rig-

årsforsæt for 2015?

Muldvarpen og hans venner

Forfatter: Kenneth Grahame

Original: The Wind in the Willows, 1908

Dansk udgivelse: Haase 1972, oversat af Else Heise

Samlet udgave på dansk af Grahames klassiske roman. Tidligere udkommet i to del som *Venner på vejen* (Gyldendal 1940, Haase 1958) og *Den tåbelige tudse* (Gyldendal 1940, Haase 1959).

NB. Gik som tegnet fortælling (England 1968) på svensk tv i 1971 og dansk 1974.

NB. Den danske titel kan undre; måske ville forlaget slå fast, at der var tale om en bog om dyr. Først i 1993 udkom de samlede historier under den korrekte titel, *Vinden i piletræerne* (Bogklubben Rasmus).

NB. Der er skrevet fortsættelser af andre forfattere. Nogle af disse fås på dansk, f.eks. Dixon Scott: *Muldvarpen og hans venner på nye eventyr*, Tellerup 1985, oversat af Karen Lis Wissum (*A Fresh Wind in the Willows*, 1983) og William Horwood: *Vinter i piletræerne*, Klim 1994, oversat af Birgitte Maj Aagaard (*The Willows in Winter*, 1993).

Mumitroldene *(serie)*

Forfatter: Tove Jansson

Original: Mumintrollen

Danske udgivelser i udvalg: Troldkarlens hat, Illustrationsforlaget 1968, oversat af Marie Svendsen (Trollkarlens hatt, 1948); Troldvinter, Illustrationsforlaget 1969, oversat af Marie Svendsen (Trollvinter, 1957) ; Farlig midsommer, Carlsen 1970, oversat af Marie Svendsen (Farlig midsommer, 1954); Mumifars erindringsbog, Carlsen 1971, oversat af Marie Svendsen (Muminpappans bravader, Muminpappans memoarer, 1950, 1968); Det usynlige barn og andre historier, Carlsen 1972, oversat af Marie Svendsen (Det osynliga barnet, 1962); Mumifar og havet, Carlsen 1973, oversat af Marie Svendsen (Pappan och havet, 1965); Kometen kommer, Carlsen 1974, oversat af Marie Svendsen (Kometjakten, Kometen kommer, 1946, 1968); Sent i november, Carlsen 2002 (!), oversat af Helena Idström, (Sent i november, 1970)

Dertil kommer diverse genudgivelser, samlede bind, bearbejdede udgaver, tegneserier (både originale og af andre kunstnere), tegnefilm, dukkeserier, live action serier osv.

Månen over Gomrath

Forfatter: Alan Garner

Original: The Moon of Gomrath, 1963

Dansk udgivelse: Branner og Korch, 1975, oversat af Rose-Marie Tvermoes

NB. Fortsættelse af *The Weirdstone of Brisingamen: A Tale of Alderley* (1960), der bizart nok ikke er oversat til dansk.

NB. *Månen over Gomrath* ender på en cliffhanger. Garner nægtede at skrive en fortsættelse og i mange år var romanen kendt som anden del af en uafsluttet trilogi. I 2012 ødelagde forfatteren sin egen litterære legende, ved faktisk at udgive et tredje bind, *Boneland*, der var fuld af referencer til psykoterapi. Heller ikke denne bog er oversat til dansk.

Narnia *(serie)*

Forfatter: C.S. Lewis

Relevante danske udgivelser: Troldmandens nevø, Frimodt 1968, oversat af P.H. Lange (The Magician's Nephew, 1949); Løven og heksen, Frimodt 1968, oversat af P.H. Lange (The Lion, The Witch and The Wardrobe, 1950), Hesten og drengen, Frimodt 1969, oversat af P.H. Lange (The Horse and his Boy, 1954)

Jeg havde nok hørt om bøgerne i min barndom, men ikke læst dem. Der fandtes nu også kun tre bind på dansk og de var udgivet af det indremissionske forlag Frimodt, med en duft af præstegård og opbyggelig bagsidetekst om det gode budskab.

I firserne, hvor fantasy pludselig var blevet et fænomen og det var okay igen at udgive den slags herhjemme, relancerede Gyldendal hele serien med brask og bram, denne gang uden kristen indpakning. *Men det er til en fremtidig bibliografi.*

Otto er et næsehorn

Forfatter: Ole Lund Kirkegaard

Dansk udgivelse: Gyldendal 1972

NB. Filmatiseret...

Peter Plys bogen

Forfatter: A.A. Milne

Dansk udgivelse: Gyldendals bogklub 1967

Ligesom med *Vinden i piletræerne* har jeg tilladt mig at snyde lidt, ved at inkludere Peter Plys i en bibliografi over børnebøger fra 1960erne og 70erne. Denne udgivelse samler *Winnie-The-Pooh* (1926) og *The House at Pooh Corner* (1928), første gang på dansk hhv. *Peter Plys*, Gyldendal 1930 og *Peter Plys og hans venner*, Gyldendal 1931, begge oversat af Else Heise og Tom Kristensen. Angivelig skulle oversættelsen springe over, hvor gærdet er lavest, visse steder; på den anden side er den fantastisk mundret og flere af vendingerne er blevet del af det danske sprog (eller var i hvert tilfælde stadig i min ungdom). Det er *Tintin* problemet om igen. Jeg indrømmer, at jeg på dette område er en slags omvendt purist; jeg anerkender, at datidens oversættelser af min barndoms kæreste værker kunne variere i kvalitet, men det er tekster, jeg levede og åndede for og som ofte stadig sidder på rygraden og så til helvede med den sproglige korrekthed!

d ikke Super-

Grønspætterne: Kæmpe-
olossaurus. AA 30-
Forfatter: Carl
gner: John Carey.
r få år siden anede
at Carl Barks var
n til de grønspæt-
r, jeg især holdt af
. For fanatiske
s (og dem er der
er det naturligvis
tillende, at det
nesteren selv som
tregen og de
egnere har måtte
et for, hvor ringe
nogle af de nyere
samlinger er histo
vet omtegnet af
nstnere, angivelig
alt", overfor de
skitser. Personlig
holdningen er
t.
oglen Kolossaurus

nogen til at fortsætte historien. David Benedictus udgav *Return to the Hundred Acre Wood* i 2009 (*Peter Plys på nye eventyr*, Gyldendal 2009, oversat af Kina Bodenhoff og Marianne Iben Hansen) og der er andre, nyere Plys-fortsættelser...

Rejsen til Morgenrødens hav
Forfatter: Bjarne Reuter
Dansk udgivelse: Branner og Korch 1979, genudgivet i 1988

Røveren Runkeldunk *(serie)*
Forfatter: Otfried Preussler
Original: Hotzenplotz
Danske udgivelser: Sidste nyt om røveren Runkeldunk, Fremad 1970, oversat af Inger Gudmundsen (Der Räuber Hotzenplotz, 1962); Røveren Runkeldunk, Fremad 1971, oversat af Inger Gudmundsen (Neues vom Räuber Hotzenplotz, 1969), Røveren Runkeldunks største bedrift, Fremad 1974, oversat af Inger Gudmundsen (Hotzenplots 3, 1973); dertil skal lægges diverse genudgivelser

Slusernes kejser
Forfatter: Bjarne Reuter
Danske udgivelser: Branner og Korch 1978; Gyldendal 1982 (bearbejdet, udgivet i to bind)

Tim og de små usynlige
Forfatter: Hilde Heisinger
Original: Tim und die Unsichtbaren, 1969
Dansk udgivelse: Sommer & Sørensen, i serien Alle børns bogklub, 1972, oversat af Hanne Stouby

Tolkien, J.R.R. *(forfatterskab)*
Relevante danske udgivelser: Eventyret om ringen, Gyldendal 1968, oversat af Ida Nyrop Ludvigsen (The

har Joakim ska...
en mønt eller anden sam-
en uhyggelig sociopat i sin

NB. Peter Plys fik en renæssance sidst i 1960erne, med Walt Disneys tegnefilmserier (og trykte spin-offs). Jeg kan ikke døje disse tegnefilm, men der er næppe tvivl om, at de har hjulpet til at fastholde den lille plysbjørn som mediefænomen.

NB. Plys har det samme indbyggede problem som andre børnebogsklassikere, hvor mængden af det originale materiale er begrænset. (Milne skrev i det mindste to bøger plus nogle digte, hvor Kenneth Grahame kun skrev dén ene bog om *Vinden i piletræerne*.) For rigtig at kunne vedblive at malke guldkalven, må rettighedshaverne nødvendigvis hyre

ter, Ander
ver bortfø
mistænkt
fra deres l

Super-Mu
giganter. A
Tegner: Ka
En and o
rer byen n
sesstråle. E
keko (ikke
Nora Malk
en proper
pludselig e
Mule må i

bøvlede navn Shorleck Helmos) har ligesom kaptajn Kirkemus været fast biperson i Mickey Mouse historierne gennem mange år. Hans status som uafhængig detektiv gør ham

også er Fedtmules), nemlig hans grænseløse naivitet. I denne historie bliver han hylet ud af den af fuglekræmsler, snemænd og kaktusuhyrer, væsner han ved kun fra eventyr...

på højde med en god Murry og var da ofte også baseret på dennes.

Forlæg eller ej, Gådefulde begivenheder på Perleøen er en klassiker i sig selv. Eksotisk sydhavsø, perlefis-

er tyvekoster og værst af alt: Teknisk forvaltning har ham i søgelyset, fordi hans pragtpalads ikke overholder de lokale bestemmelser for byggetilladelse!

S... er typisk ude i marken på den sam... sag som Mickey og ...

...røverskib ...74. For- ...g. Tegner:

...en. Sor- ...n sørø- ...ge våben ...rsvin, der ...de skibe, ...Mickey og ...e forsva- ...den ade- ...der er ...ar meget ...folk.

...gyldne ...4.

...te og ...Murry- ...orier ..., men ...ntinuitet) ...tmule.

...agt efter ...-19/

...form ...klaus- ...ra by- ...og and- ...steder

...neget ...32-

...ere ...en ad ...holdt i ...uset ...ek og ...dner- ...gle ...mme- ...r ud-

...y og ...r til-

...skur ..., der ...kun er blevet bragt på

...snemænd. AA Tegner: Tony...

Flere skurke... tiden har o... nyttet sur... hæl (so...

Fellowship of the Ring, 1954); Hobbitten eller Ud og hjem igen, Gyldendal 1969, oversat af Ida Nyrop Ludvigsen (The Hobbit or There And Back Again, 1937); De to tårne, Gyldendal 1969, oversat af Ida Nyrop Ludvigsen (The Two Towers, 1954); Kongen vender tilbage, Gyldendal 1970, oversat af Ida Nyrop Ludvigsen (The Return of the King, 1955); Silmarillion, Gyldendal 1978, oversat af David Gress-Wright (The Silmarillion, 1977); Niels Bonde fra Bol, Tom Bombadils eventyr, Gyldendal 1979, oversat af David Gress-Wright (Farmer Giles of Ham, The Adventures of Tom Bombadil, 1949, 1962)

Omtale af dramatiseringer, tegneserier, personlige erindringer osv.

Troldmanden fra Oz

Forfatter: Frank Baum

Original: The Wizard of Oz

Relevante danske udgivelser: DODO bøgerne, Sesam 1974, oversat og bearbejdet af Mona Giersing (stærkt forkortet udgave!); Tristan 1979, oversat af Iver Jespersen

NB. Ingen af Baums mange fortsættelser, endsige Oz-bøgerne skrevet af andre forfattere, er oversat til dansk. Underligt.

NB. Dramatiseret mange gange...

Troldmanden i kroen og andre historier

Forfatter: Dorothy Edwards

Original: The magician Who Kept A Pub and Other Stories, 1975

Dansk udgivelse: Sommer & Sørensen, 1976, oversat af Birgitte Brix

Edwards var en engelsk børnebogforfatter som skrev mange historier om spøgelser og hekse.

Tulles rejse sønden til

Forfatter: Irmelin Sandman Lilius

Original: Tulles resa Sunnentill, 1975

Dansk udgivelse: Branner og Korch 1977, oversat af Vita Korch

Fortsættelse af *Kong Tulle* (se denne).

Vinter på højen

Forfatter: Robert Lawson

Original: The Tough Winter, 1954

Dansk udgivelse: Gyldendal 1968, oversat af Birgit Steenstrup

Fortsættelse af *Kaninhøjen* (se denne).

Hvad er der i vejen? Hvad har du set?

Nu forstår jeg, hvorfor du var så brutal mod mig! Jeg...åh...

SCIENCE FICTION 1960-79 (UDVALG)

Azur – kaptajnernes planet

Forfatter: Jon Bing

Original: Azur – kapteinernes planet

Danske udgivelser: Branner & Korch 1975, oversat af Vita Korch; Tellerup 1983, oversat af Nils Bjervig; Science Fiction Cirklen 2013, oversat af Niels Dalgaard

NB. Tellerup udgav også de tre fortsættelser *Zalt - dampherrernes planet, Mizt - genfærdenes planet* og *Tanz - gådernes planet.*

De kom fra Jontar

Forfatter: Karen Videbæk

Dansk udgivelse: Branner og Korch 1978, 2. udgave 1985

Delfinernes ø

Forfatter: Arthur C. Clarke

Original: Dolphin Island, 1963

Dansk udgivelse: Gyldendal 1973, oversat af Rose-Marie Tvermoes

Den elektriske myre og andre science-fiction fortællinger *(antologi)*

Redaktør: Jannick Storm

Forfattere: William Tenn, Philip José Farmer, Brian Aldiss, Philip K. Dick m.fl.

Danske udgivelser: Notabene 1972, 2. revideret udgave Borgen 1984, begge oversat af Jannic Storm

Den frosne luft

Forfatter: Lee Harding

Original: The Frozen Sky, 1976

Dansk udgivelse: Gyldendal 1979, i serien Dingo-bøgerne, oversat og bearbejdet af Jette Ahm

Australsk science fiction forfatter. Kun tre af hans romaner er oversat til dansk.

Flugt fra Jorden

Forfatter: Mark Brandis (Nikolai von Michalewski)

Original: Bordbuch Delta VII, 1970

Dansk udgivelse: Spektrum 1978, 1. del af serien Rumpartisanerne, oversat af Franz Berliner

Fortsat i *Forræderi på Venus* (se denne).

NB. Starten på forfatterens saga om rumhelten Mark Brandis. Kun en håndfuld af seriens 31 titler er oversat til dansk.

Forbryderne går amok

Forfatter: Flemming Andersen

Dansk udgivelse: Modtryk 1977, bind 3 i serien Forbryderne

Total enøjet socialistisk børnebogserie, i genren modkrimi eller omvendt krimi, hvor de virkelige forbrydere er Storkapitalen og dens håndlangere. Bind 3 og 4 foregår i en nær fremtid og er derfor teknisk set science fiction. NB. De to første bind, *Forbryderne* (1976) og *Forbryderne slår til* (1976) er derimod *ikke* fremtidshistorier.

Forbrydernes terror
Forfatter: Flemming Andersen
Dansk udgivelse: Modtryk 1979, bind 4 i serien Forbryderne

Forræderi på Venus
Forfatter: Mark Brandis (Nikolai von Michaelwski)
Original: Verrat auf der Venus (1971)
Dansk udgivelse: Spektrum 1978, 2. del af serien Rumpartisanerne, oversat af Franz Berliner

Fru Frisby og rotterne fra Nimh
Forfatter: Robert C. O' Brien
Original: Mrs. Frisby and the Rats of NIMH, 1971
Dansk udgivelse: Jespersen og Pio 1973, oversat af Hanne Jeppesen

Frøken Frisk (serie)
Forfatter: Ellen MacGregor
Original: Miss Pickerell
Danske udgivelser: Frøken Frisk på Mars, Gyldendal 1969, oversat af Birgit Steenstrup. Frøken Frisk og geigertælleren, Gyldendal 1970, oversat af Birgit Steenstrup (Miss Pickerell and the Geiger Counter), Frøken Frisk som frømand, Gyldendal 1970, oversat af Birgit Steenstrup (Miss Pickerell Goes Undersea), Frøken Frisk i Arktis, Gyldendal 1971, oversat af Birgit Steenstrup (Miss Pickerell Goes to the Arctic)
Forfatteren nåede at skrive fire bøger om den snurrige tante, før sin tidlige død. Alle fire bøger er oversat til dansk. Serien blev fortsat af forfatteren Dora Pantell, i tretten bind mere, delvis baseret på efterladte noter. Disse bøger er ikke oversat til dansk.

Grøn pest
Forfatter: Irma Chilton
Original: Take Away The Flowers, 1967
Dansk udgivelse: Munksgaard, 1975, i serien Munksgaards Polo bøger, oversat af Klavs Becker-Larsen

Gøgene i Gorby
Forfatter: John Wyndham
Original: The Midwich Cuckoos, 1957
Dansk udgivelse: Munksgaard 1977, to bind, i serien Munksgaards Polo bøger, oversat af Klavs Becker-Larsen, redigeret og læsepædagogisk bearbejdet af Mogens Jansen
NB. Stærkt forkortet udgave. Den uforkortede roman er ikke oversat til dansk.

Hingsten Flammes dyst
Forfatter: Walter Farley
Original: The Island Stallion Races, 1955
Danske udgivelser: Hirschsprung 1959, 1961, oversat af K.E. Konradsen,; Hagerup 1983 som bind 3 i serien De glemte hestes ø, oversat af Grete Juehl Jørgensen
Hesteroman, hvor der optræder aliens fra en anden verden, med interesse for ridesport. Seriøst.

Historier fra en anden verden (antologi)
Redaktør: Andre Norton
Forfattere: Robert Sheckley, Bernard I. Kahn, Ray Bradbury, Keith Laumer, Fritz Leiber, L. Sprague de Camp, J.A. Winther
Original: Gates to Tomorrow, An introduction to Science Fiction, 1973
Dansk udgivelse: Gyldendal 1977, i serien Gyldendals ungdoms-science-fiction, oversat af Franz Berliner
NB. Tre historier er udeladt i den danske udgave.

Invasion på jorden
Forfatter: H.G. Francisco
Original: Geheime Befehle aus dem Jenseits, 1978
Dansk udgivelse: Grafisk 1979, bind 2 Junior Science Fiction serien, oversat af Marianne Brønnum

Jordvagter fra Atlantis
Forfatter: Lee Harding
Original: The Children of Atlantis, 1976
Dansk udgivelse: Gyldendal 1979, i serien Dingobøgerne, oversat og bearbejdet af Jette Ahm

Kampen om universet
Forfatter: Paul Berna (Jean-Marie-Edmond Sabran)
Original: Le Continent du ciel, 1955
Dansk udgivelse: Gyldendal 1961, oversat af Knud Müller
Fortsættelse af *På tærsklen til stjernerne* (se denne).

Katastrofe i verdensrummet
Forfatter: Rainer M. Schröder
Original: Unheimliche Gegner der fünften Art - Das Andromeda-Rätsel, 1979
Dansk udgivelse: Grafisk, 1980, bind 3 i Junior Science Fiction serien, oversat af Marianne Brønnum
NB. Fortsættelse af *Sabotage i verdensrummet* (se denne). Schröder skrev et tredje bind i sin saga, *Unheimliche Gegner der sechsten Art – Die Sternenfalle* (1979) som ikke er oversat til dansk.

Myrerne
Forfattere: Max Lundgren og Bo Sköld
Original: Myrorna, 1976
Dansk udgivelse: Gyldendal 1979, i serien Gyldendals Ungdoms-science-fiction, oversat af Ellen Kirk

Noahs borg
Forfatter: John Rowe Townsend
Original: Noah's Castle, 1979
Dansk udgivelse: Branner og Korch 1979, oversat af Rose-Marie Tvermos
Også en BBC tv-serie, vist på dansk tv som Noahs slot. Romanen har, modsat serien, en slutning.

Om Om
Forfatter: Stefan Stenudd
Original: Om Om, 1979
Dansk udgivelse: Forum 1979, i serien Ungt Forum, oversat af Franz Berliner
Blanding af science fiction og fantasy. Forfatteren er i dag mest kendt som aikidu underviser i Sverige.

Ond rejse
Forfatter: Irma Chilton
Original: String of Time, 1968
Dansk udgivelse: Munksgaard 1974, 1979, i serien Munksgaards Polo bøger, oversat af Lotte Nyholm

På tærsklen til stjernerne
Forfatter: Paul Berna (Jean-Marie-Edmond Sabran)
Original: La Porte des étoiles, 1954
Dansk udgivelse: Gyldendal 1960, oversat af Knud Müller
Fortsættes i *Kampen om universet* (se denne).

Rejsen til Planeten Droj
Forfatter: Thorstein Thomsen
Dansk udgivelse: Gyldendal 1977, i serien Gyldendals ungdoms-science-fiction
NB. Jeg udvekslede mails med Thomsen om hans roman i 2014, se *Obskuriøst nr. 15*, s. 29f.

Rejse på en ukendt planet
Forfatter: Sven Wernström
Original: Resa på en okänd planet, 1967
Dansk udgivelse: Høst 1969, oversat af Viggo Madsen

Rummanden, der faldt ned
Forfatter: Lee Harding
Original: The Fallen Spaceman, 1973
Dansk udgivelse: Gyldendal 1978, i serien Dingo-bøgerne, oversat og bearbejdet af Jette Ahm

Sabotage i verdensrummet
Forfatter: Rainer M. Schröder
Original: Unheimliche Gegner der vierten Art - Kampf im UFO, 1978
Dansk udgivelse: Grafisk 1979, bind 1 i Junior Science Fiction serien, oversat af Marianne Brønnum
NB. Fortsættes i *Katastrofe i verdensrummet* (se denne)

Skumle spioner – et Hitchcock udvalg (antologi)
Redaktør: Robert Arthur
Forfattere: Lord Dunsany, Sir Arthur Conan Doyle, Edgar Wallace, Christopher Anvil, Michael Gilbert, Anthony Boucher, Robert Sheckley
Original: Alfred Hitchcock's Sinister Spies, 1966
Dansk udgivelse: Hasselbalch 1969, oversat af Christian Dahlerup Koch
NB. Den danske udgave mangler fire noveller. Sheckleys bidrag til antologien er en rumspion-historie, "Hersker i rummet".

Tidsfælden
Forfatter: Nicholas Fisk (David Higginbottom)
Original: Time Trap, 1976
Dansk udgivelse: Gyldendal 1979, i serien Gyldendals ungdoms-science-fiction, oversat af Franz Berliner
Tidsfælden er den eneste af forfatterens adskillige science-fiction bøger for børn som er oversat til dansk.

Tom Swift (serie) (mangler at research til bunds)
Forfatter: Victor Appleton (pseudonym)
Danske udgivelser: Tom og hans rumraket, Winther 1969, oversat af Rose-Marie Tvermoes (Tom Swift and his Rocket) osv.

Tripoderne (serie)
Forfatter: John Christopher (Sam Youd)
Original: The Tripods
Relevante udgivelser på dansk: De hvide bjerge, Munksgaard 1975, i serien Ny litteratur, oversat af Johan Jørgensen (The White Mountains, 1967); Dødens by, Munksgaard 1975, i serien Ny litteratur, oversat af Johan Jørgensen (The City of Gold and Lead, 1967); Ildhavet, Munksgaard 1975, i serien Ny litteratur, oversat af Johan Jørgensen (The Pool of Fire, 1968)
NB. Den oprindelige danske serie fra Munksgaard havde ingen officiel samlet titel. Da Tellerup genudgav serien i 1980erne indsatte de prequel-bindet *Da tripoderne kom* (When The Tripods Came, 1988) som bind 1. Også en BBC tv-serie.

Vejrmageren
Forfatter: Peter Dickinson
Original udgivelse: The Weathermonger, 1968
Dansk udgivelse: Hasselbalch 1970, i serien De unges krimi-gysere, oversat af Mona Giersing
NB. Del af serie på engelsk. Dramatiseret som tv-serien Changes (England, BBC 1975).

